

امارت اسلامی افغانستان

وزارت ارشاد، حج و اوقاف

ریاست ارشاد و انسجام امور مساجد

آمریت ارشاد و دعوت

مدیریت عمومی تنظیم خطبه ها

رهنما، خطبه روز جمعه مؤرخ: ۱۳/۴/۱۴۴۳ هجری قمری مطابق ۲۸/۸/۱۴۰۰ هجری شمسی

اهمیت و ضرورت ستر، حجاب و حیاء

الحمد لله الذي حرم الفواحش مآظهر منها وما بطن وحذر من قربانها والاسباب الموصلة إليها رحمة بعباده وصيانة لهم وليطهرهم تطهيراً وأشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له وأشهد أن محمداً عبده ورسوله صلى الله عليه وعلى آله وأصحابه وسلم تسليماً كثيراً أما بعد.

قال الله سبحانه وتعالى في محكم كتابه وهو اصدق القائلين: {قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذَلِكَ أَزْكَى لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ () وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَى جُيُوبِهِنَّ} النور: ۳۱

حکمت مشروعیت حجاب و رعایت حیاء:

یکی از مکارم اخلاقی شریعت محمدی صلی الله علیه وسلم حیاء است که رسول الله صلی الله علیه وسلم آن را بخشی از ایمان دانسته است، و حیای که شرعاً و عرفاً به رعایت آن امر شده این است که زن دارای چنان اخلاقی باشد که او را از فتنه ها و جاهای شک دور نگه دارد و شکی نیست که پوشیدن حجاب، اخلاق و زیوری است که زنان را از تجاوز افراد هرزه و فتنه های دیگر مصئون می دارد.

رعایت حجاب و منحصراً ساختن روابط جنسی چارچوب، زن و شوهر را تحکیم می بخشد و ارزش آن دو را در مقابل یکدیگر بالا می برد. و از ضایع شدن نیروی فکری و کاری جوانان که ستون فقرات جامعه اند، جلوگیری می کند.

الله جل جلاله به زنان دستور داده است تا عفت خود را محافظت کنند، و حجاب و پوشش که یکی از مهم ترین وسائل حفظ عفت و کرامت است برای شان امر نموده است، زیرا کشف عورت سبب می گردد که مردان به سوی آنها نگاه کرده به افکار گوناگون فرو بروند و بلاخره به زنا و فحشاء کشانده شوند. به همین خاطر رسول الله صلی الله علیه وسلم فرموده است: (چشم هم زنا میکند و زنا می بیند) تا جایی که میفرماید: "سپس فرج آن را یا تصدیق می کند و یا تکذیب". صحیح ابن حبان، حدیث: ۴۴۱۹.

در آیات گذشته قرآن کریم خواندید که مرد همه امر شده است تا چشمان خود را پائین بیندازد و خود را از فحشاء نگاه دارد، و به زنان هم چنین دستور داده شده است.

پس شریعت اسلامی نمی خواهد جمال و زیبایی را سرکوب کند بلکه می خواهد مرد، زن دلخواهش را به نگاه بیگیرد و او را محور توجه و ت لذذ خود بسازد و با انحصار همه چیزش به او از فحشاء و اعمال ناروا دوری گزیند.

حجاب و پوشانیدن صورت فرض است:

از آیات قرآن کریم و احادیث رسول الله صلی الله علیه وسلم به صراحت معلوم میشود که حجاب فرض است دلائل فرضیت آن قرار ذیل است:

۱. {وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَى} الاحزاب: (۳۳)

ترجمه: ود رخانه های خود بمانید وبدون ضرورت از خانه ها بیرون نروید وهمچون اهل جاهلیت پیشین زینت خود ار آشکار نسازید...

در تفسیر کلمه (تبرج) مفسرین چنین گفته است: (هو أن تلقي الخمار على رأسها ولا تشده ليوارى قلائدها وعنقها وقرطها ، ويبدو ذلك كله منها ، فذلك هو التبرج ، قال مقاتل بن حيان. (تفسیر النکت والعیون).

ترجمه: تبرج عبارت است اینکه چادر را به سر بیندازد و آنرا به گردن بسته نکند تا ظاهر کند گردن بند، گردن وگوشواره های خود وهمه اینهارا آشکار بکند واینرا تبرج گفته میشود.

در آیه دیگری می فرماید: { يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأَزْوَاجِكُمْ وَبَنَاتِكُمْ وَنِسَاءَ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا } الاحزاب: (۵۹)

ترجمه ای پیامبر! به همسران و دخترانت و زنان مسلمان بگو که: رو سری های خود را بر خود فرو افکنند این کار برای اینکه شناخته شوند ومورد اذیت قرار نگیرند بهتر است الله همواره امرزنده ومهربان است.

الله تعالی در این آیات از قرآن مجید زنان مسلمان را بخاطر حمایت وعفت آنها به حجاب مکلف نموده فرماند داده که هنگام بیرون رفتن بدن های خود را باجلباب بپوشانند و فقط در وقت ضرورت بیرون آیند.

از روایات صحیح در تفسیر این آیت نقل وثابت شده دانسته میشود که این آیت در باره پوشش چهره زن نازل شده است وزنان عصر پیامبر صلی الله علیه وسلم بعد از نزول این آیه چهره های خود را باچادر، نقاب و... میپوشاندند وروی برهنه بیرون نمیرفتند.

۲. عن ام سلمه رضی الله تعالی عنها قالت لما نزلت هذه الآية: (يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ) خرج نساء الأنصار كان على رؤسهن الغربان من السكينة وعليهن اكسية سود) ابوداود.

ترجمه: از ام سلمه از جمله ازواج مطهرات روایت شده که گفت هنگامیکه ایه حجاب نازل شد زنان انصار بیرون آمدند وچنان رو های خود را با قسمت اضافی جامه هایشان پوشانده بودند که گویا زاغ سیاه بر سرشان نشسته است.

اگر حجاب شرعی شامل صورت نمیبود ام سلمه زنان انصار را بدین گونه وصف نمیکرد.

۳. عن ابن عباس، قوله (يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأَزْوَاجِكُمْ وَبَنَاتِكُمْ وَنِسَاءَ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ) أمر الله نساء المؤمنین إذا خرجن من بيوتهن في حاجة أن يغطين وجوههن من فوق رءوسهن بالجلابيب ويبدین عینا واحدة) تفسیر الطبری

ترجمه: از ابن عباس رضی الله عنهما در تفسیر آیه فوق روایت است او فرمود: الله به زنان مسلمان دستور داده است که آنها برای رفع ضرورتی از خانه هایشان بیرون میروند باید چهره های خود را با چادرهای بزرگ بپوشانند وتنها یک چشم خود را آشکار نمایند .

۴. عن ابن سيرين قال سألت عبيدة عن قوله (يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأَزْوَاجِكُمْ وَبَنَاتِكُمْ...) قال فقال بثوبه فغطى رأسه ووجهه وابرز ثوبه على احد عينيهِ) الطبری.

ترجمه: ابن سيرين در مورد تفسیر این آیت وكيفيت حجاب از عبيدة پرسید عبيدة برای وی حجاب را عملاً چنین نشان داد که تمام سر وچهره را بپوشانند وتنها یک چشم خود را از چادر خود بیرون نمود.

زیبائی و آرایش زنان:

زن مسلمان حق دارد از ظاهری زیبا و آراسته بهره مند باشد ولی حق تبرج و خود نمائی در انظار مردان بیگانه را ندارد، لباس بانوی مسلمان نباید نازک باشد به گونه ایکه بدن از آن نمایان گردد یا لباس تنگی را تن کند که برجستگی های بدن مشخص باشد، در حدیث نبوی این دسته از زنان اهل دوزخ معرفی شده اند: (نساء کاسیات عاریات) زنانی که هرچند به ظاهر لباس پوشیده اند ولی در حقیقت عریان هستند

۱. پنهان نمودن زینت از انظار نامحرمان وعدم تبرج: خداوند متعال در قرآن کریم ارشاد می فرماید: {وَقُلْ لِّلْمُؤْمِنَاتِ يَعْضُرْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا} النور: (۳۱).

وبه زنان مؤمن بگو: چشمان تان را از نگرستن به نا محرمان فروگیرند و پاک دامنی ورزید و زینت خود را آشکار نکنید مگر آنچه از آن که آشکار است.

پس از آنجائی که زینت و آرایش پاسخی به نیاز فطری زن و وسیله ای برای جلب توجه و محبت شوهر است، نباید در معرض نگاه بیگانگان قرار گیرد. زینت برای زنان حلال است و زینت پاسخی به فطرت ایشان است، هر زنی آرزو مند است که زیبا و آراسته باشد، و زیبا و آراسته جلوه کند زینت هم از عصری تا عصر دیگر اختلاف پیدا می کند. اسلام با این گرایش و رغبت مبارزه نمی کند اما به آن نظم و سروسامان می بخشد و زیبایی های زن را برای مرد واحدی خاص می سازد که شریک زندگی اوست.

۲. خود داری از آرایش و زینتی که برای صحت و سلامتی انسان ضرر دارد:

از آنجائی که اسلام هر چیز خبیث و مضر را حرام قرار میدهد و همیشه در پی جلب مصالح و دفع مفاصد و کاهش آن است، آرایش و زینتی که جسم آسیب و زیان برساند، ممنوع است.

در حدیث نبوی صلی الله علیه و سلم آمده است **(لا ضرر ولا ضرار)** آسیب و زیان رساندن به خود و دیگران روا نیست. بدون شک آنچه را شارع تحریم کرده در حرمت آن منفعت دنیا و آخرت نهفته است و لو اینکه گاهی حکمت تحریم آن برای ما روشن نباشد.

پوشاندن عورت:

پوشاندن عورت چه در نماز باشد یا بیرون نماز، یکی از فرایض مسلمان است، و حتی در جایی که هیچ کس نباشد پوشاندن عورت لازم است.

در حدیثی آمده است که صحابی از رسول الله صلی الله علیه و سلم پرسید اگر ما تنها باشیم چه کنیم؟ رسول الله صلی الله علیه و سلم فرمود: {خداوند بیش از همه حقدار تر است که انسان از او حیاء کند}

بر زنان پوشیدن لباسهای شفاف و یا لباس چسبی که برجستگی های بدن معلوم شود جایز نیست. رسول الله صلی الله علیه و سلم در حق چنین فرموده اند: (نساء کاسیات عاریات مائلات ممیلات لا یدخلن الجنة ولا یجدن ریحها) [الموطأ]

ترجمه: زنانی اند که لباسهای نازک به تن دارند ولی برهنه اند، میلان کننده اند میلان دهنده مردان اند به سوی خود، داخل بهشت نمیشوند و بوی بهشت را نمی یابند.

فوائد حجاب و پوشاندن صورت :

حکم حجاب که به منظور حفظ عفت و پاکدامنی زن وضع شده است انسان را در مسیر تقرب به خداوند و فرمان برداری او قرار داده ثمرات و فوائد زیادی را در پی دارد که قرار ذیل است:

۱- ایجاد آرامش روانی

انسان دارای تمایلات و خواسته های گوناگون است همانند میل به غذا حب جاه و مقام و درین میان تمایل شهوانی و توجه به جنس مخالف از مهمترین تمایلات انسانی به حساب می رود اگر این میل مهار نگردد و یا بطور نادرست تامین شود آثار زیانباری در پی داشته و زمینه های سلب آرامش روانی انسان را فراهم می کند؛ پوشش نامناسب زنان و رعایت نکردن حجاب بدون تردید این گرایش و میل انسان را بیشتر بیدار کرده و مردان را به دنبال خود می کشاند اما اگر حجاب رعایت گردد چنین خطری برای مردها مخصوصاً جوانها بسیار کم رنگ میشود.

۲- استحکام کانون خانواده

پوشش اسلامی در تحکیم روابط زن و شوهر نقش مهم دارد و می تواند سبب استحکام خانواده گردد چون ثبات خانواده تداوم زندگی مشترک مرهون پوشش مناسب است زیرا اگر مردان در همه جا بدون هیچ محدودیتی به زنان دسترسی داشته باشند و از راه نگاه به دیگران خواهش های جنسی شان را تامین نمایند تضمینی برای پایداری محبت آنان به همسرانشان نخواهد بود و کشش های غریزه آنان را از زندگی مشترک دل سرد نموده و کانون خانواده را متزلزل خواهد کرد.

۳-تأمین امنیت زنان در جامعه

یکی دیگر از فوائدحجاب ایجاد امنیت برای زنان است باتوجه به اینکه همه افراد جامعه نیازمندامنیت هستند و آن هم ازجہات گوناگون مانند امنیت روانی، امنیت مالی وامثال می توان ادعاکردکه پوشش مناسب برای زنان میتواند در تأمین امنیت آنان کارسازباشد قرآن کریم در آیه (۵۹) سوره احزاب به همین مسئله اشاره می فرماید: (ای پیامبربه همسرانت ودخترانت وزنان مومن بگواز پوشش های بدن چادرشان به خودشان نزدیک کنند این کار برای اینکه شناخته شوند ومورد ازار قرار نگیرند) به احتیاط نزدیک تر است براساس این آیه یکی از کارکردهای حجاب امنیت زنان ازآزار واذیت اهل فسق است.

۴-حفظ عفاف وپاکدامنی

حجاب و عفاف باهم تاثیرمتقابل دارند رعایت حجاب میتواند زمینه ساز عفت وپاکدامنی گردد و همه انرا حفظ نماید؛ چنانکه وجود عفاف میتواند حجاب وپوشش ظاهررا به دنبال داشته باشد.

۵- حجاب جلو بدگمانی را می گیرد؛

زمانیکه زن مسلمان حجاب شرعی را عملی نماید وحیاء را در زندگی خود پیاده کند به اینوسیله اعتماد شوهررا کسب نموده جلو بدگمانی شیطانی، وساوس نفسیاتی را گرفته وبعدا شیطان نمی تواند به قلب مؤمن راه یابد تا بین مرد وزن خشونت ایجاد نماید.

اضراری حجابی

یا توجه به نکاتی که در فوائدحجاب ذکر شدآگر حجاب اسلامی رعایت نگردد می توان آثارذیل رابه دنبال داشته باشد:

۱-سلب آرامش روانی وروحی.

۲-تزلزل بنیان خانواده.

۳-نا امنی برای زنان.

۴-کم شدن عفاف وپاکدامنی.

۵-بی حجابی سبب انحطاط جامعه میگردد.

۶-بی حجابی درجامعه زمینه جرایم دیگررامساعد میسازد.

در اسلام به همان اندازه که با بی حجابی مبارزه شده است باید حجابی نیز مبارزه شده است به هر حال حجاب یک مسئله شرعی وقرانی است ورعایت آن برای زنان مسلمان یک مسئولیت اخلاقی ودینی میباشد.

السلام علیکم ورحمت الله وبرکاته